

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1936-1937	N° 301		Zittingsjaar 1936-1937
	SEANCE du 20 mai 1937	VERGADERING van 20 Mei 1937	

PROPOSITION DE LOI

portant prescription exceptionnelle en matière sociale.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Lors de la discussion en Commission du projet de loi portant prescription exceptionnelle en matière fiscale, nous avons espéré pouvoir y incorporer par voie d'amendements la prescription exceptionnelle en matière sociale. Cette procédure n'ayant pas été admise par la Commission des Finances, force nous est, de déposer la présente proposition de loi.

Celle-ci a pour but de mettre fin aux tracasseries dont certains employeurs et spécialement les cultivateurs sont l'objet du fait d'avoir omis, pendant une période de doute, d'appliquer les directives en matière d'allocations familiales, et d'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

I. — Allocations familiales.

La loi du 4 août 1930, dit en son article 1 :

« Est assujéti à la présente loi, quiconque, soit dans l'exploitation d'une entreprise industrielle, commerciale, agricole... occupe au travail une ou plusieurs personnes, sans distinction d'âge ni de sexe, *mais à l'exclusion de celles qui habitent chez leur employeur.* »

Au cours de la séance du 26 juin 1930. M. le ministre Heyman, qui défendait son projet, précisait la portée de cette exception en ces termes :

« MM. Clynmans et Van Wallegghem proposent encore de supprimer de l'article 1 les mots « *mais à l'exclusion de celles qui habitent chez leur employeur.* » Il faut s'entendre. L'honorable M. Chalmet disait, hier, dans son discours, que si nous maintenons cette partie de l'article 1, les domestiques et les valets habitant chez leurs patrons fermiers ou paysans sont exclus du bénéfice de la loi. *C'est une erreur.*

« Ils toucheront les allocations familiales... »

« Quand les intéressés habitent chez leurs patrons et qu'ils sont mariés, même malgré la rédaction de l'article 1,

WETSVOORSTEL

houdende uitzonderlijke verjaring op sociaal gebied.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN.

Bij de behandeling in de Commissie van het wetsontwerp houdende uitzonderlijke verjaring in zaken van belastingen, hadden wij gehoopt door middel van amendementen de uitzonderlijke verjaring op stuk van sociale zaken in te schakelen. Daar deze procedure door de Commissie voor de Financiën niet bijgetreden werd, zien wij ons genoodzaakt dit wetsvoorstel in te dienen.

Het heeft voor doel een einde te maken aan de plagerijen waaraan sommige werkgevers en vooral landbouwers blootstaan omdat zij, gedurende een tijdperk van twijfel, verzuimd hebben de onderrichtingen toe te passen met betrekking tot de kindertoeslagen en de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdigen dood.

I. — Kindertoeslagen.

In het eerste artikel der wet van 4 Augustus 1930 wordt gezegd : « Aan deze wet is onderworpen, alwie, hetzij in een nijverheids-, handels-, landbouwonderneming... een of meer personen, zonder onderscheid van leeftijd of van kunne, *doch met uitsluiting van diegenen welke bij hun werkgever inwonen.* »

In den loop van de vergadering van 26 Juni 1930 heeft Minister Heyman, bij de verdediging van zijn ontwerp, de draagwijdte van deze hervorming in dezer voege uiteengezet :

« De heeren Clynmans en Van Wallegghem stellen verder voor in het eerste artikel de woorden « *doch met uitsluiting van diegenen welke bij hun werkgever inwonen* » te schrappen. Laten wij elkander goed begrijpen. Gisteren zeide de heer Chalmet in zijn rede dat, indien wij dit deel van het eerste artikel handhaven, de dienstboden en knechten die bij hun werkgever-pachter of landbouwer-inwonen niet van de wet zullen genieten. *Dit is verkeerd.*

« Zij zullen kindertoeslagen ontvangen... »

« Wanneer de belanghebbenden bij hun werkgevers inwonen en gehuwd zijn, zullen dezen, ondanks het be-

ces intéressés toucheront les allocations familiales en vertu de l'article 41bis, paragraphe 1. La différence c'est que le patron ne versera pas de cotisation, ce sera la Caisse nationale qui, en son lieu et place, paiera les allocations. »

Ces commentaires étaient très clairs, les cultivateurs dont les vachers et les valets de ferme étaient nourris et logés ne devaient payer aucune cotisation. Telle était bien la volonté du législateur.

Malgré cette mise au point si précise, les fonctionnaires chargés d'appliquer la loi ne la respectèrent ni dans son texte, ni dans son esprit.

Et c'est ainsi que le 30 juin 1932, répondant à une question de M. le sénateur Van Coillie, par la voie du Bulletin n° 29 « questions et réponses ». M. le ministre Heyman, auteur de la loi, dont les explications avaient été si formelles, écrivait :

« Le service de contrôle n'admet pas, tout d'abord, que dans la catégorie des ouvriers en question, soit rangé, quoique nourri et logé par le patron, le personnel qui n'est pas au service du ménage d'un maître ou d'une maîtresse, mais qui en réalité est au service d'une entreprise industrielle, agricole, commerciale ou autre. »

Cette déclaration, antipode de la vérité, ne fût pas accomplie et avec raison par les intéressés.

Le Gouvernement, dans la suite, se rendit compte du malaise causé par les agissements de ses fonctionnaires, couverts d'ailleurs, par leur ministre, et profita des pouvoirs spéciaux que lui avait donnés le Parlement pour publier l'arrêté-royal du 14 août 1933 dans lequel on lit :

« Ne sont considérés, au sens de la présente loi, comme habitant chez l'employeur, que les travailleurs occupés *exclusivement*, au service personnel de l'employeur ou de sa famille, faisant partie de son ménage et recevant chez lui le logement et la nourriture. »

Les intéressés contestèrent la légalité de l'arrêté royal du 14 août 1933 prétextant que les pouvoirs accordés par le Parlement ne permettaient pas de prendre pareilles décisions. Plusieurs tribunaux : Chièvres, Ypres, Ixelles, rendirent des jugements justifiant l'attitude d'hostilité des cultivateurs, le malaise que l'on avait voulu dissiper ne fit que s'accroître.

Ce fût le 1er mars 1936 seulement que la Cour de Cassation publia son arrêt considérant comme légal l'arrêté royal du 14-8-1933. Le Gouvernement profitant alors de nouveaux pouvoirs spéciaux obtenus, prit le 30-3-1936 un arrêté royal, modifiant la loi du 4-8-1930. A propos du personnel nourri et logé cet arrêté stipule en son article 3 : « ne sont pas assujettis à la présente loi :

» a) L'artisan qui travaille directement pour le compte des consommateurs, et qui, habituellement, n'occupe au travail, en vertu d'un contrat de louage de services, *qu'une seule personne* à condition qu'elle soit logée et nourrie chez lui d'une façon permanente et n'ait pas de ménage propre;

paalde bij het eerste artikel, kindertoeslagen ontvangen krachtens artikel 41bis, 1° paragraaf. Het verschil is alleen hierin gelegen dat de werkgever geen bijdrage storten zal, maar wel de Nationale Kas die in zijn plaats de toeslagen betalen zal. »

Deze commentaren waren zeer duidelijk, de landbouwers wier koewachters en hoeveknechts kost en inwoon hadden behoeften geen bijdrage te betalen. Zulks was de bedoeling van den wetgever.

In weerwil van deze duidelijke rechtzetting, kwamen de ambtenaren die met de toepassing van de wet belast waren, noch de letter noch den geest er van na.

En zoo kwam het dat op 30 Juni 1932 in antwoord op een vraag van Senator Van Coillie (Bulletin n° 29 der Vragen en Antwoorden) de heer Heyman, indiener der wet, wiens uitlegging zoo stellig was, schreef :

« De contrôledienst neemt niet aan, vooreerst, dat in de categorie der bedoelde arbeiders gerangschikt worden, hoewel gevoed en gehuisvest door den werkgever, het personeel dat niet in den dienst is van het huishouden van een meester, een meesteres, maar wel, in werkelijkheid, in den dienst van een nijverheids-, landbouw-, handels-onderneming of andere. »

Deze verklaring welke met de waarheid niet strookte, werd terecht door de belanghebbenden niet aanvaard.

De Regeering zag achteraf de moeilijkheden in waar toe het optreden van haar ambtenaren aanleiding gaf die, trouwens, door hun Minister gedekt waren en maakte van de gelegenheid van de bijzondere machten welke haar door het Parlement verleend werden, gebruik om het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1933 uit te vaardigen, waarbij gezegd wordt :

« Worden slechts beschouwd, in den zin van deze wet, als inwonend bij hun werkgever, de arbeiders *uitsluitend* gebezigd voor den *persoonlijken dienst* van den werkgever of van zijn familie, deel uitmakend van zijn gezin en bij hem inwoon en kost genietend. »

De belanghebbenden trokken echter de wettelijkheid van het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1933 in twijfel, onder het voorwendsel dat de machten welke aan het Parlement verleend werden, niet toelieten dergelijke beslissing te nemen. Verscheidene rechtbanken, Chièvres, Ieper, Elsene velden vonnissen waarin het verzet van de landbouwers gebillijkt werd. De wrijving welke men had willen vermijden nam hierdoor nog toe.

Pas op 1 Maart 1936 kondigde het Hof van Cassatie zijn arrest af waarin het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1933 als wettig beschouwd werd. De Regeering, nieuwe bijzondere machten te baat nemend, nam op 30 Maart 1936 een Koninklijk besluit tot wijziging van de wet van 4 Augustus 1930. Bij artikel 3 van dit besluit wordt, met betrekking tot het kost en inwoon genietend personeel, het volgende bepaald :

Vallen niet onder de toepassing van deze wet :

» a) De ambachtsman die rechtstreeks voor rekening van de verbruikers werkt en die, gewoonlijk *maar één enkelen persoon* bezigt ingevolge een dienstcontract, op voorwaarde dat deze bij hem bestendig kost en inwoon geniet en geen eigen huishouden hebbe;

» b) l'artisan qui travaille directement pour le compte des consommateurs et qui, habituellement, n'est aidé, en vertu d'un contrat de louage de services, que par un ou, au plus, deux adolescents, âgés de moins de 18 ans.

» La double exception concernant l'artisan... s'applique également... aux agriculteurs... »

Pour engager, sans doute, les employeurs à régulariser leur situation, le même arrêté royal prescrivant en son article 81 :

« Par dérogation à l'article 48septies, les employeurs affiliés de plein droit à la Caisse Auxiliaire en vertu de l'article 17 ou en exécution de l'article 17bis ou de l'article 17ter, ne devront, en aucun cas, payer plus de 18 mois de cotisations arriérées, s'ils se sont fait inscrire sur la liste des membres de la dite caisse avant le 15 juillet 1936.

» Cette disposition s'applique également aux employeurs affiliés de plein droit à l'une des caisses spéciales dont il est question à l'article 16. »

Le bénéfice de l'art. 81 n'est donc accordé qu'à ceux qui ont refusé de s'affilier à une caisse de compensation. Ceux qui avaient appliqué la loi, mais qui avaient cessé de payer les cotisations à cause des contradictions que nous avons relevées dans cet exposé, sont mis à l'index.

Vu la volonté, exprimée plusieurs fois par la Chambre, d'exonérer de toute cotisation le personnel nourri et logé;

Vu les contradictions flagrantes qui ont été constatées dans l'application de la loi du 4 août 1930;

Vu l'esprit de conciliation trop restreint dont veut faire preuve le Gouvernement par l'article 81 prérapporté,

Nous vous demandons, Mesdames et Messieurs, de voter la proposition de loi que nous soumettons à vos délibérations et qui déclare prescrites, en ce qui concerne la cotisation pour allocations familiales, toutes actions en paiement de cotisations en tant qu'elles se rapportent à des infractions antérieures au 1er juillet 1936, date à laquelle l'arrêté-loi du 31 mars 1936 entrerait en vigueur.

II. — Assurance en vue de la vieillesse et de décès prématuré.

Nous demandons la même indulgence en faveur de ceux qui n'ont pas effectué les retenues et les versements en matière d'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré. Nous visons exclusivement les pères de famille auxquels on réclame aujourd'hui des arriérés importants parce qu'ils n'ont pas compris dans le personnel assujéti leurs propres enfants occupés dans leurs exploitations.

Cette omission était d'ailleurs assez logique puisqu'en matière d'allocations familiales, les enfants travaillant chez leurs parents étaient exclus du bénéfice de la loi.

» b) De ambachtsman die rechtstreeks voor rekening van de verbruikers werkt en die gewoonlijk maar wordt bijgestaan, ingevolge een dienstcontract, door één of hoogstens twee aankomelingen van minder dan 18 jaar.

» De dubbele uitzondering voor den ambachtsman geldt ook voor de landbouwers. »

Ten einde, blijkbaar, de werkgevers er toe te brengen om hun toestand te regelen, werd in artikel 81 van hetzelfde Koninklijk besluit het volgende voorgeschreven :

« Art. 81. Bij afwijking van artikel 48septies, moeten de krachtens artikel 17 of in uitvoering van artikel 17bis of van artikel 17ter van rechtswege bij de Hulpkas aangesloten werkgevers, in geen geval, meer dan achttien maanden, achterstallige bijdragen betalen, indien zij zich vóór 15 Juli 1936 op de ledenlijst van bedoelde kas hebben laten inschrijven.

» Deze bepaling is insgelijks van toepassing op de bij een bijzondere kas, waarvan sprake bij artikel 16, van rechtswege aangesloten werkgevers. »

Het genot van artikel 81 wordt dus slechts verleend aan dezen die geweigerd hebben bij een compensatiekas aan te sluiten. Dezen die de wet toegepast hadden, maar hun bijdragen niet meer betaalden wegens de tegenstrijdigheden waarop wij in deze uiteenzetting wezen, worden op den index geplaatst.

In verband met den wensch, door de Kamer herhaaldelijk te kennen gegeven, dat het kost en inwonen genietend personeel van alle bijdrage zou ontslagen worden;

In verband met de klaarblijkelijke tegenstrijdigheden welke bij de toepassing van de wet van 4 Augustus 1930 vastgesteld werden;

In verband met den al te geringen geest van verzoening waarvan de Regeering blijk geven wil in hoogerbedoeld artikel 81;

Vragen wij U, Mevrouwen, Mijne Heeren, het wetsvoorstel aan te nemen dat wij U voorleggen en waarbij, ter zake van de bijdrage voor kindertoeslagen, verklaard worden te zijn verjaard alle vorderingen tot betaling van bijdragen voor zoover zij betrekking hebben op inbreuken van vroegeren datum dan 1 Juli 1936, op welken datum het Koninklijk besluit van 31 Maart 1936 van kracht geworden is.

II. — Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdigen dood.

Wij vragen dezelfde toegeeflijkheid ten gunste van hen die geen afhoudingen en stortingen hebben gedaan ter zake van verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdigen dood. Wij bedoelen inzonderheid de huisvaders van wie men thans aanzienlijke achterstallen vordert, daar zij hun eigen kinderen, in hun bedrijf werkzaam, niet onder het aan de wet onderworpen personeel hebben begrepen.

Die weglating was trouwens genoeg logisch, daar, op stuk van kindertoeslagen, de bij hun ouders werkzame kinderen van het genot der wet verstoken waren.

Enfin, la prescription s'impose parce que les versements arriérés qu'on réclame aux délinquants ne peuvent plus profiter aux attributaires pour lesquels ils étaient imposés.

Ten slotte, dringt de verjaring zich op, omdat de achterstallige stortingen welke men van de overtreders vordert, niet meer kunnen baten aan de toegewezenen voor wie zij opgelegd waren.

J.-Fr. HAUSTRATE.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Sont déclarées prescrites, en ce qui concerne la cotisation pour allocations familiales, toutes actions en paiement de cotisations en tant qu'elles se rapportent à des infractions antérieures au 1er juillet 1936, date de l'entrée en vigueur de l'arrêté royal du 31 mars 1936 réglant la matière.

ART. 2.

Sont déclarées prescrites, en ce qui concerne le versement et les retenues relatifs à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, toutes actions en paiement des versements en tant qu'elles se rapportent à des infractions antérieures au 1er janvier 1937 et commises par les parents vis-à-vis de leurs propres enfants inscrits à leur service.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Ter zake van de bijdrage voor kindertoeslagen, worden verklaard te zijn verjaard alle vorderingen tot betaling van bijdragen, voor zoover zij betrekking hebben op inbreuken van vroegeren datum dan 1 Juli 1936, op welken datum het Koninklijk besluit van 31 Maart 1936, ter zake geldend, van kracht is geworden.

ART. 2.

Ter zake van de storting en de afhoudingen betreffende de verzekering met het oog op de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdigen dood, worden verklaard te zijn verjaard alle vorderingen tot betaling der stortingen, voor zoover zij betrekking hebben op inbreuken van vroegeren datum dan 1 Januari 1937, en gepleegd door de ouders ten opzichte van hun eigen in hun dienst ingeschreven kinderen.

J.-Fr. HAUSTRATE,
Jean MERGET,
Vincent COSSEÉ de MAULDE,
Gustave DEBERSÉ.